

433/2001 Sb.

VYHLÁŠKA

Ministerstva zemědělství

ze dne 3. prosince 2001,

kterou se stanoví technické požadavky pro stavby pro plnění funkcí lesa

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 143 odst. 4 písm. b) a c) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 151/2000 Sb. a zákona č. 254/2001 Sb.:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tato vyhláška stanoví technické požadavky pro stavby pro plnění funkcí lesa, kterými jsou stavby lesních cest, stavby hrazení bystřin a strží, stavby odvodnění lesní půdy a malé vodní nádrže v lesích.

(2) Podle této vyhlášky se postupuje při navrhování, umísťování, povolování, ohlašování, provádění, kolaudaci, užívání, udržovacích pracích nebo změnách staveb uvedených v odstavci 1.

(3) Ustanovení zvláštních právních předpisů tím není dotčeno.¹⁾

§ 2

Vymezení základních pojmů

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumějí u staveb lesních cest

- a) lesní cestou (dále jen "cesta") - účelová komunikace, která je součástí lesní dopravní sítě, určená k odvozu dříví, dopravě osob a materiálu pouze v zájmu vlastníka lesa a pro průjezd speciálních vozidel. Umožňuje bezpečný celoroční nebo sezonní provoz,
- b) vozovkou cesty - několik vrstev různě zpracovaných stavebních materiálů, které svou celkovou konstrukcí zaručují únosnost pro provoz návrhového vozidla,
- c) podélným sklonem vozovky cesty - odklon povrchu cesty od vodorovné roviny ve směru staničení cesty udávaný v procentech,
- d) příčným sklonem vozovky cesty - odklon povrchu cesty nebo její části od vodorovné roviny v příčném řezu udávaný v procentech,
- e) třídou cesty - třídící znak společný pro cesty téhož dopravního významu z hlediska lesnického provozu, to je dopravní důležitosti a účelu cesty (třída 1L až 4L),
- f) celoročním provozem - provoz po cestě bez časového omezení,
- g) sezonním provozem - provoz po cestě v časových úsecích vymezených poměrně suchým obdobím nebo obdobím zámrazu,
- h) plání cesty - upravená povrchová plocha určená ke zřízení vozovky,
- i) rekultivací cesty - činnosti, které cestu nebo její zbytky odstraní z důvodů její další nevyužitelnosti a zároveň upraví lesní pozemky poškozené provozem na cestě,
- j) propustkem - objekt s kolmou světlostí otvoru do 2 m včetně sloužící k příčnému odvedení vod,
- k) výhybnou - jednostranné rozšíření cesty o šířku dopravního pruhu určené pro vyhybání nebo předjíždění.

(2) Pro účely této vyhlášky se rozumějí u staveb hrazení bystřin a strží

- a) hrazením bystřin a strží - systémová kombinace lesnickotechnických opatření pro povodí, usměrňování hospodářských aktivit s cílem zadržování vod a splavenin, zvyšování vsaku, prevence zrychlené eroze nebo následného odstraňování povodňových škod,
- b) strží - terénní rýha nebo výmol vytvořený soustředěným povrchovým odtokem vody,
- c) splaveninami - částice přemísťované nepravidelně proudem vody buď posouváním nebo skokem. Drobné částice vznášející se ve vodě jsou plaveniny,

- d) břehovým porostem - účelový porost rostlinných společenstev, zejména bylinných a dřevinných porostů na březích vodních toků a nádrží, které chrání břehy proti vymílání vodou a zároveň plní další funkce, zejména ekologickou,
- e) úpravou povodí bystřiny - soubor opatření uvádějících do souladu hospodářské, kulturní a ostatní způsoby využívání povodí s ochranou půdy, hydrologickým cyklem, požadavky ochrany přírody a požadavky na obyvatelnost území,
- f) návrhovým průtokem - průtok, který se použije pro navrhování vodních děl k protipovodňové ochraně navazujícího území.

(3) Pro účely této vyhlášky se rozumějí u staveb odvodnění lesní půdy a malých vodních nádrží v lesích

- a) zamokřením lesní půdy - vlhkost poškozující lesní kultury a porosty způsobená vodami přitékajícími povrchovým nebo podzemním přítokem nebo vodami zadržovanými na lesním pozemku,
- b) malou vodní nádrží - stavba umožňující vzduť, při němž největší zatopená plocha nepřesahuje 2 ha a jejímž účelem je zadržování vody v lesích, ovlivnění režimu vody v lesních půdách v okolí nádrže, ochrana odvodňovací sítě před zrychlenou vodní erozí a zajištění zásoby vody v lokalitách ohrožených lesními požáry,
- c) výpustí - objekt určený k řízenému vypouštění malé vodní nádrže a odvodnění jejího dna,
- d) přelivem - objekt sloužící k bezpečnému převedení návrhového průtoku a k ochraně malé vodní nádrže před jejím přeplněním.

§ 3

Požadavky na stavby a jejich zařízení

Stavby pro plnění funkcí lesa musí být navrženy a provedeny tak, aby byly při respektování hospodárnosti vhodné pro zamýšlené využití a současně splnily požadavky na mechanickou odolnost a stabilitu, bezpečnost při užívání, ochranu životního prostředí²⁾ a na využití pro účely požární ochrany území.³⁾

§ 4

Požadavky na stavby cest

(1) Trasa cesty se navrhne tak, aby vyhovovala požadavkům řádného hospodaření v lese i jeho ochraně, co nejméně narušovala lesní porosty, podchycovala co největší plochu lesa a plně vyhovovala co do směru a sklonu trasy.

(2) Největší podélný sklon u nových cest s vozovkou je 12 %.

(3) Hodnota příčného sklonu vozovky a pláně cesty je u nové cesty nebo při změně stávající cesty nejméně 3 %.

(4) Šířka odlesněného pruhu pro novou cestu nebo při změně stávající cesty se omezí jen na splnění parametrů pro návrh trasy cesty zvolené třídy.

(5) Podélné a příčné odvodnění tělesa cesty zachycuje a odvádí vody ohrožující těleso nebo okolní pozemky podmáčením nebo vodní erozí. Využívají se zejména příkopy, rigoly, propustky, mosty, svodnice a trativody.

(6) Nejmenší světlost propustku je 600 mm.

(7) Sjezdy z cest na přilehlé pozemky musí mít šířku nejméně 6 m.

(8) Výhybny jsou součástí cesty a zřizují se nepravidelně v místech s dostatečným výhledem, který umožňuje bezpečné vyhýbání a předjíždění. Navrhují se 1 až 2 výhybny na 1 km délky cesty. Nejmenší délka výhybny je 20 m.

(9) Přítoku srážkové vody s povrchu cesty na silnici nebo místní komunikaci se musí zabránit odvodněním podle odstavce 5.

(10) Je nepřipustné užívat vozidel o větší povolené hmotnosti na nápravu, než pro jaké byla cesta vybudována, používání cesty v době, kdy není způsobilá k provozu (sezonnost), nebo způsobem, který pro daný typ cesty není uvažován (např. smýkání dříví po vozovce).

(11) Rekultivace cesty se provede vždy, je-li v oblasti vyřešena lesní doprava trvale jiným způsobem.

§ 5

Požadavky na stavby hrazení bystřin a strží

(1) Základní prvky původní trasy bystřiny nebo strže se podle možností zachovávají. Úpravy nesmějí bránit využívání sousedních pozemků a musí umožnit udržovací práce zahrazených úseků i péči o nezahrazené úseky.

(2) Poloměry oblouků nesmí být menší než šestinásobek šířky koryta mezi břehovými hranami.

(3) Pokud bystřina nebo strž značně nebo trvale vymílá a prohlubuje koryto, musí být zvýšena jeho odolnost proti kinetické energii vody zvětšením jeho rozměrů, snížením jeho podélného sklonu dna nebo jeho opevněním.

(4) Návrhový průtok pro kapacitu koryta se stanoví se zřetelem ke chráněným objektům a kulturám v přilehlém území. Je nutno posoudit kam a proč dosahovala historicky nejvyšší povodňová hladina.

(5) Uzavřený profil musí být dimenzován tak, aby nad hladinou s návrhovým průtokem s četností výskytu jednou za 100 let zůstal volný prostor nejméně 500 mm a vtok byl zabezpečen proti ucpání. Tlakový průtok uzavřeným profilem je nepřipustný.

(6) Účelem podélného opevnění koryta bystřiny nebo strže je zabezpečit stabilitu koryta nebo jeho částí, to je zejména pat svahů a břehů.

(7) V případě, že k podélnému opevnění břehů koryt bystřin nebo strží se navrhuje břehové porosty, použijí se porosty bohatě kořenících dřevin.

(8) Nejvyšší výška stupňů s hranou přelivu v úrovni horního dna je 1 000 mm.

(9) Přehrážky s hranou přelivu nad úrovní horního dna, s nádržným prostorem pro ukládání nebo třídění splavenin, se technicky upravují pro usnadnění migrace ryb, jen je-li v úseku bystřiny nebo strže jejich trvalý výskyt.

(10) Systematické úpravy se provádí v úsecích se značným pohybem splavenin a ve prospěch ochrany osídlení a nemovitostí. Méně nákladná opatření jsou postupně doplňována podle vývoje odtoků z povodí a stavu provedených úprav.

(11) Při křížení potrubí s neupraveným bystřinným tokem se horní hrana potrubí (nebo jeho stavební ochrany) umísťuje nejméně 700 mm pod niveletou dna. Při křížení kabelu je jeho nejmenší hloubka uložení 1 000 mm pod niveletou dna, u sdělovacích kabelů 1 400 mm. Rýhy pro uložení se po jejich zasypání a zhutnění sypaniny opevní ve dně i ve svahu koryta.

§ 6

Požadavky na stavby odvodnění lesní půdy a malých vodních nádrží v lesích

(1) Před každým odvodněním se musí vyhodnotit místní podmínky pedologického charakteru lesní půdy, příčin zamokření, stavu porostů a pěstební cíle, obnovy, pěstování a ochrany porostů, sklonitosti území, dopravní přístupnosti, případně akumulace vody.

(2) Vedení tras příkopů se řeší podle místních poměrů (sklonitosti) a s ohledem na rozdělení porostů i omezení škodlivých vlivů na les při nepříznivém proudění větru.

(3) Při stanovení hloubky a rozchodu příkopů se přihlíží k biologickým požadavkům dřevin v závislosti na druhové a věkové skladbě dřevin.

(4) Odvodňovací příkopy se navrhují v podélném sklonu nejméně 0,5 %, hloubky nejméně 600 mm a rozchodu nejméně 30 m (u podrobného odvodnění).

(5) Na zamokřených lokalitách lesní půdy, které neskýtají záruku úspěšnosti při jejich odvodnění (vysoká nákladovost, náročnost údržby), se budují obvodové příkopy s ponecháním přirozeného vývoje vodního režimu půdy nebo se převádějí na trvalé vodní plochy.

(6) Nejmenší vzdálenost při křížení podzemního kabelového vedení pod dnem upraveného příkopu je u sdělovacích kabelů 700 mm, u elektrických kabelů 1 000 mm. Při nedodržení těchto vzdáleností se uložené kabely chrání zpevněním příkopů v místech jejich uložení.

(7) Šířka koruny hráze nádrže, po které je vedena cesta, je dána jejími návrhovými prvky. V ostatních případech musí být volná šířka koruny hráze alespoň 3 500 mm.

(8) Každá průtočná nádrž musí být vybavena přelivem k odvádění vody za povodní a výpustí. Tlakový odpad od přelivu je nepřípustný.

(9) Nádrže, které jsou vybaveny umělým přítokem a nemůže dojít k jejich přeplnění ani v případě poruchy na přítoku, nemusí být vybaveny přelivem.

(10) Výpust musí umožnit vypouštění vody z nádrže při jakékoli úrovni hladiny a úplné vypuštění nádrže. Výpust musí být opatřena nejméně jedním uzávěrem a průtočný profil výpusti nesmí být menší než 300 mm.

(11) Kapacita přelivu při nejvyšší hladině v nádrži je nejméně rovna průtoku s četností výskytu jednou za 100 let. Při této hodnotě průtoku musí být hladina vody nejméně 400 mm pod úrovní koruny hráze.

(12) Břehy nádrže a svahy hráze musí být chráněny proti rozrušování kolísáním hladiny vody, vlnobitím, ledovými krami nebo před erozí povrchově odtékající vody zatravněním, porosty nebo stavebními úpravami.

§ 7

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Ministr:

Ing. Fencel v. r.

1) Například vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky č. 300/1999 Sb. a vyhlášky č. 355/2000 Sb.

2) Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 347/1992 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 3/1997 Sb., zákona č. 16/1997 Sb., zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 161/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.

3) Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 203/1994 Sb., zákona č. 163/1998 Sb., zákona č. 71/2000 Sb. a zákona č. 237/2000 Sb.